

Minnen från värnplikten vid 2 div F11 1959-60

Inryckning

Värnpliktstjänstgöringen började med ca 3 månaders utbildning bestående av militär grundutbildning såsom exercis, skjutövning med kpst modell 45, grävande av försvarsvärn, men även blandat med tekniska lektioner på flygplan S29C. Fysisk träning var även vanligt främst med löpning.

När 3 månaders perioden närmade sig slutet återstod ”långmarschen” en förflyttning från F11 till Oppeby, sedan vidare till Täckhammars bro via väg 53, vänster vid Tistad slott och tillbaka till flotttiljen en sträcka på ca 2 mil.. Marschen utfördes med full utrustning kpst marschkängor. Det var en del som fick ge upp då fötterna inte höll.

På divisionen

Tjänstgöringen på divisionen liknade i stort ett vanligt civilt jobb undantaget ständiga hälsningar på överordnade. Jag hamnade på el-verkstaden då jag civilt utbildat mig som elektriker under 5 år.

Chefen på el-verkstaden Elmästare Rydberg var en trevlig man som månade sig om oss värnpliktiga. Kompanichef var Kapten Axel Carlesson som jag kände sedan tidigare. Carlesson var motorflygchef i flygklubben och han var teorilärare i navigation när jag tog mitt civila flygcertifikat 1958. Förvaltare var Allan Norberg en tuffing som flög ambulansflygplan i Norrland under andra världskriget. Jobbet på El verkstaden var att varje morgon göra förbindelseprov på alla flygplan på radions 10 kanaler. Ofta var någon radio trasig varför den togs in på elverkstaden och reparerades, oftast var det rörfel och att den roterande omformaren i radion strejkade. Vidare var det kontrollöversyn av bakomvarnaren PQ17 vilket tog flera timmar i anspråk per flygplan. Eftersom det bara fanns 10 kanaler i FR8 radion förekom då vissa flygplan skulle iväg på övningar skiftning av kanalkrystaller i radion för att passa aktuell övning. Viktigt varje dag var också att passa ”fika” bilen där man kunde köpa kaffe och bulle för några få kronor.

Sova i tält vid värnterrängen i 15 graders kyla var en erfarenhet, det gick alldeles utmärkt med flygvapnets fina dun-sovsäckar med mycket hö som madrass samt sprängeldning av kaminen hela natten. Vinterövningens markpersonal leddes av förvaltare Brink, han utnämnde mig till rapportör vilket bestod i att köra meddelanden till övningsstaben med tjänstemoped. Efter 2 dagar fick jag order att vara i beredskap på ”luckan” där då resten av veckan tillbringades utan några nya uppdrag.

Fällforsbasen

Då det var ont om el-tekniker fick jag order att följa med på en övning där ett antal S29 från divisionen skulle delta. Det blev en Pembroke med fanjunkare Uvhagen som förare som transporterade oss till Norrland. Vi kom inte ned vid Fällforsbasen utan fick landa i Luleå och vidare med buss. På plats fick jag ett eget verkstadstält med lite elutrustning jämte tjänstecykel. Det var sommar och fint väder och jag väntade inga större problem med flygplanen som vanligtvis fungerade problemfritt.. Första felet kom efter någon dag ”anmärkning i loggboken”= medhörning i radion fast jag inte sänder, det var bara att klättra upp på stegen och slå av en liten strömbrytare märkt ”bandspelare” så var den anmärkningen åtgärdad. Fint då kanske det rullar på utan större problem tänkte jag, men så blev det inte. Nästa anmärkning var en 29:a som kom hem utan laddning. Jag och några tekniker tog bort

plåten på taket ovan motorn där hjälpapparater satt men den stora generatoren var borta. Bara en stump av axeln stack upp från drevet, resten av generatorlindningarna var smetade på väggarna i utrymmet.

Det var bara att krypa in framför högra hjulet och titta in i utrymmet där batteriet satt. Elände även där, batteriet hade kokat sönder, laddningsregulatorn likaså, samtliga kraftiga kablar brända. Med hjälp av teknikerna så kunde vi beställa reservdelar från F 21 som kom redan nästa dag.

Det tog nästan 3 arbetsdagar för mig att montera delarna, längst tid tog det med att dra nya kablar modell grövre. Provkörning: Laddningsregulatorn måste justeras vid 10000 varv i utrymmet där batteriet sitter framför högra hjulet. Ingen hade med några hörselskydd så det var bara att krypa in och ge tecken att öka till 10000 varv. Det gick och jag klarade mig från Tinnitus den gången. Som tur var fungerade allt som det skulle och flygplanet kunde flyga hem till F11.

Det var ingen som kollade jobbet efter reparationen. Jag var förvånad över det förtroende som visades oss värnpliktiga när det gällde att på egen hand utföra jobb på flygplanen.

Lars-Göran

Fredagen den 1/7 1960

Lars-Göran en kompis från flygklubben som var fältflygare på 1 div ringer till mig och frågar om jag vill följa med på en tur med SK16 som han skulle rutinflyga.

Jag kollar med Elmästare Rydberg om jag kan få ledigt för detta. Tyvärr säger han vi har fått ett sent besked att ett antal flygplan ska gå tidigt på Måndag på en speciell övning varvid ett antal kristaller (kanaler) måste bytas i flygradion FR8. Jag ringer tillbaka till Lars-Göran och meddelar att jag inte kan följa med.

Efter någon timma kommer kapten Carlessen ned från kontoret och berättar att Lars-Göran och en navigatör omkommit med SK16 planet. Någon var på min sida den dagen.

Blev inkallad senare på kvällen till haverikommissionen vid kanslihuset.

Haveriet finns omnämnt i boken "Haveriet" sida 263.

Rosersberg

Fälttävlan mellan värnpliktiga i Flygvapnet.

Fick besked om att jag blivit uttagen tillsammans med ett tiotal andra värnpliktiga vid F11 att delta i militära grenar mot andra vpl från landets alla flottiljer. Tävlingen hölls årligen vid Rosersbergs slott nära Uppsala. Först skulle vi träna hemma vid F11 i 3 veckor inför uppdraget.

Chef för träningen hemma på F 11 var fanjunkare Sigurd Eriksson tillsammans med idrottsöverfuriren Weigardh. Vi infann oss vid 4 kompaniets kasern och blev uppställda på ett led fanjunkare Eriksson kommer ut och går sakta förbi varje soldat och granskar noggrant.

Fanjunkaren hade ett rykte om hårda nypor och vi soldater kände oss ganska små.

Ja som jag ser det finns det ingen möjlighet att vinna detta flygvapen mästerskap med detta klientel!

Däremot har vi möjlighet att vinna grenen exercis, jag har vunnit den grenen i alla år åt F11 sa fanjunkaren. Vi var väl inte så uppspelta inför de väntande 3 veckorna.

Det blev väl ca 80% exercis, 10% skytte, 10% handgranatskastning under träningsveckorna.

Med till Roserberg var överfuriren Weigardh som visade sig vara en trevlig man.

Jag minns att en av grenarna gällde att åla 50 meter i ett vattenfyllt dike med kpst med i leran.

Om man stack upp huvudet för högt fick man minuspoäng då man syntes från tävlingsdomarens position.

Exercisen hölls på slottets gård på den norra sidan. Där fanns en flaggstång och majorer som var

domare. Weigardh ropade instruktioner, jag som var korpral fick stå först och ropa ”mot flaggstången” Vi vann som Fanjunkare Eriksson sagt exercisen men kom väl inte så högt på den övriga resultatlistan. När vi kom tillbaka till F11 så uttryckte fanjunkare Eriksson i alla fall sitt gillande att han åter igen vunnit exercis grenen till F11.

Militär uttryckning i civila kläder

Det kändes bra att rycka ut efter 1 år, men samtidigt en saknad efter alla kompisar. Jobbet på divisionen var ju tekniskt intressant och man lärde sig mycket. Själv fortsatte jag med att jobba med civil flygradio i 45 år.

228 Hallin